

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve:
Negyedévre . . . 3 kor. 50 fil.
Félévre 7 kor. - fil.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budainagy-útcza 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

A vízi beruházások.

Darányi javaslata.

Kecskemétre nézve is fontos az a javaslat, melyet Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a képviselőház elé benyújtott. Röviden megemlékezünk már erről a nagyfontosságú kormányjavaslatról, melyből közvetlenebbül érdekel bennünket kecskemétieket különösen az, hogy: egy új csatornáról is óhajt gondoskodni, mely Budapesttől Szolnokig, Dunaharaszttól Kecskeméten keresztül Csongrádig és Szegedig elágazik.

Látnivaló, hogy a 192 milliós vízi beruházásból az a rész, mely új csatornák építésére és a Tisza és a Duna mentén megoldásra váró feladatok teljesítésére van szánva, Kecskemétet is közelről érdekli.

A közvélemény néhány év óta több ízben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy közvizeinket a modern gazdaságnak és közlekedésnek fel kell használni s ott, ahol akadályokra talál, technikai úton kell azt elhárítani. Nagy szolgálatokat tett ennek az ügynek Darányi földmívelésügyi miniszter már előző miniszterkedése idején azzal, hogy külön folyócsatornázási osztályt létesített. És mikor ez az osztály a műszaki terveket közzétette, azzal lepte meg a közvéleményt, hogy még az olyan harmadrendű folyócskát is, minő a Hortobágy, hajózásra alkalmas viziutnak deklarálta, amennyiben a megfelelő technikai művek létesülnek. Hogy tényleg kisebb folyóvizek is alkalmasak hajózásra, ezt már legközelebb a Körös mentén látni fogják, ahol Gyulától a torkolatig hajók indíthatnak, mielőtt az öt duzzasztó és hajózó csege elkészült. Egy hajózó csege már készen is van.

Természetes, hogy a folyóknak hajózásra való berendezési munkája első sorban a főfolyókon végzendő, vagyis első sorban a Dunán és Tiszán kell elhárítani vagy megszüntetni azokat az akadályokat, melyek a hajózás útjában állanak s azért is van, hogy a most kért beruházási hitel majdnem fele a két folyó partján végzendő munkálatokra fog fordíthatni. A törvény indokolásában a miniszter kijelenti, hogy még a most kontemplált munkálatok elvégzése után sem mondhatjuk a művet befejezettnek vagy tökéletesnek, mert hogy a viziutak az ország közgazdaságában arra a fontos ságra emelkedjenek, melyet a jövőben betölteni hivatva vannak, arra elengedhetetlen feltétel, hogy a Duna—Tisza és Duna—Száva csatorna ki-

épüljön. És tényleg a törvény indokolásához csatolt térképen három csatornatervet is látunk előrajzolva, az egyik Budapestet Szolnokkal, a másik Budapestet Csongráddal illetve Szegeddel, a harmadik Vukovárt Samáccal kötné össze s úgy tudjuk, hogy ezek a csatornatervék szintén annyira előhaladott munkában vannak, hogy a vonatkozó törvényjavaslatot a kereskedelmi miniszter legközelebb a képviselőházban be is nyújtja. S így, ha ezen csatornák letesülnek, Budapest felé a Tisza völgyéről hatszáz, Fiume felől negyszáz kilométerrel kevesebb utat kell a hajóknak tenniök.

A miniszter az indokolásban kijelenti, hogy a munkálatok sorrendjét az évi költségvetésekben fogja bemutatni, de a főbb elvekre már most készséggel nyilatkozik. A hajózás szempontjából végzendő munkáknál oda fog törekedni, hogy első sorban a vízi közlekedés, legnagyobb akadályai a Dunán, a Tiszán, Szávan és Drávan távolítottassanak el. Amíg ezek a munkálatok folynak, a mellékfolyókon csak lassabb tempóban fog a munka haladni s azután oly sorrend szerint, ahogy a hajózás közgazdasági fontossága kívánja, tehát a Begán, Körösön, ahol már hajózási munkálatok folynak is. Különösen sürgősnek jelenti a miniszter a csatornázási munkálatok megkezdését a Kulpa folyón, amelyet Károlyvárostól Sziszekig csatornázással tesznek hajózásra alkalmassá.

Mindezekből kitetszik, hogy abban a törvényjavaslatban, a melyet Darányi földmívelésügyi miniszter bemutat, jóllehet, az árvédelmi szempontokat sem hagyja figyelem nélkül: a hajózhatóság elsőrendű tényezőjeként lép előtérbe úgy a Duna, mint a Tisza völgyében és akik a tervező munkálatokat végezték, tudatában voltak annak, hogy a viziut a nyers- és tömeg-áru mozgosítására való első sorban. A vízi utak tehát oly pontokig kell felhatolni, ahol tömegszállításra alkalmas anyagok bőven vannak s úgy szólván a követ, ércet, kőszén közvetlen a bányából lehet a hajóba rakni. Azért végzik el a Sajónak Bánrévéig hajózhatóvá tételét, majd a Marosét Piskiig, a Begát Tolovecig, a Sióét torkolatától a Balatonig. Európában csak Poroszország vetekedik velünk, ahol aránylag kis költséggel oly sok vízmű lenne létesíthető, mint Magyarországon. A szőke Duna hazánkban levő szakasza a Vólga után a leghosszabb folyami viziut s mellékfolyóival 2430 kilométerre terjedő olyan vízhálózatot alkot, melyhez ha-

sonlót sem a Rajna, sem az Elbe, sem Európa egyetlen folyója fel nem mutathat.

A jövő programja tehát a következő: A folyamok mellett létesülnek duzzasztó művek, vízkamrák és hajózó csegék s ezekkel az olyan folyó is, mint a Vág, melynek sekély medrében a tót tutajos káromkodva elakad, ezután két méter mély berülésű hajók fognak vígan fűtyülni s eleven kereskedelmi életet hozni. Szép tavunkra, a Balatonra is, Siófoktól Paks felé vezetett folyó csatorna létesítésével egy új jövő vár s valóban a mérnöki tudománynak kalapot kell emelni, midőn előáll olyan tervvel, hogy a kis Sión és Sárvízen gőzhajókat fog járattani.

A Kecsk. Gazdasági Egyesület válasza Csongrád város átíratára.

A homoki szőlőtermelés ügyében.

Csongrád város a fenyegetett homoki szőlőtermelés érdekében átíratban fordult Kecskemét th. város polgármesteréhez, melyben erélyes mozgalom indítására és a „Homoki Szőlőgazdák Szövetségének” alakítására hívja föl Kecskemét központtal a Duna—Tisza köz érdekeltjét. A Kecskeméti Gazdasági Egyesület szőlészeti szakosztálya a hozzáutalt átíratra a következőkben adta meg az ildomos választ:

A M. Sz. O. E. nek folyó évi április 5 diki közgyűlésén elhangzott elnöki kijelentés, hogy: „Nincs semmi szükség arra, hogy a síkföldi szőlőtelepítéshez az állam tovább is segítséget adjon s azokat a nagy összegeket, amelyeket ezen célra adott, fordítsa az értékesítés megteremtésére stb.” minket is, mint ama testület tagjait, meglepett, de mi ezt magyarázni és kellő értékére leszállítani tudjuk. Hiszen tudjuk, hogy a homoki szőlők telepítéséhez és rohamos fejlődéséhez az állam két évtizeden keresztül pénzösszegben ki sem fejzhető és csak általános támogatással járult, mely a szőlők hat évi adómentességében, vesszők kedvezményes árban való adományozásában (ami már megszűnt) nyilvánult; ezenkívül az állami Miklós-telep fenntartása a reá fordított áldozatok bőven kifizeti és részben Kecskemét áldozatkészségéből létesült. Így bátran elmondhatjuk — kérdés nélkül, — hogy a homoki szőlőkultúra a hegyvidéki rekonstruált szőlőkre fordított 25 millió korona agrárkölesőn dacára saját erejéből emelkedett oda, hogy ma 200 ezer hold homoki szőlő méltó vejeletárs a dédelgetett hegyvidéknek. De ne keressük az ellentéteket! Ez esetben vezetőink szerint az elnöki szózat a túltengő és rendszertelen telepítésekre vonatkozhatott, melynek határt szabni saját jól felfogott érdekünk is. All ez különösen a kötött talaju síkvidék rendszertelen szőlőtelepítésére, az u. n. vándorszőlészetre, mely lent a Bánátban és Bácskában kezd újabban divatba jönni és egészségtelen versenyt üzen még a homoki szőlőtermelésnek is, mely a trágya-

hiányt s a magas telepítési és kezelési költségeket mindinkább éri.

Igy fogva fel a tényállást, nemhogy szakadást most már előidézni és az ezer tagot számláló M. Sz. O. E.-ből dacosan kiválni, sőt ellenkezőleg: magában az illusztris testületben mint nagyszámú képviselt tagoknak kell tiltakozó szavukat fölemelni a homoki érdekelttség teroszerű mellőzése vagy háttérbe szorítása ellen és érvekkel győzni meg az irányadó köröket álláspontunk jogosultságáról. Alkalmunk lesz így rámutatni a homoki borok piacképességére és hízagpótló hivatására és igazolni azon közgazdasági és szociális érdekeket, melyek a homoki szőlő- és gyümölcstermelés egészséges fejlődéséhez állami érdekek szempontjából is fűződnek.

Ezzel eljutottunk a kenyérgörzés második részéhez. Ugyanis a kormány részéről ismételt elhangzott azon kijelentés, hogy: „Sik vidéken nem mozdítja elő a szőlőtelepítést, s az ezen elhatározást illetőleg elhangzott óhajokat a kormány fokozatosan meg is fogja valószínűsíteni”, mint intés még inkább okot adhat az aggodalomra, mert e kijelentés mögött már a rekonstruált szőlőkbe fektetett és veszélyeztetett milliók megmentése lappang látszólag. De ez esetben is lehetetlennek tartjuk, hogy az állam egy önmagától fejlődött és virágzó ág elhervasztásával akarná a másik visszafeldött termő ágat megmenteni. Nem hiszünk azt sem, hogy ma, mikor a nemzetfenntartó közép és kisbirtokos osztály talpraállításáról van szó, hogy akkor éppen a Duna—Tisza közén kezdene a földművelésügyi kormány akciót az ellen a szőlős gazdaosztály ellen, mely nehéz időkben saját erejéből küzdött fel magát, megtízszerezve a sivár homok értékét és a munkásnépek biztos megélhetést teremtve, gátat vetett a szocializmus terjedésének és a kivándorlásban nyilvánuló nemzeti vérvesztésnek. Ily mos toha elbánást kizárnak kell tartanunk. Az lehet, hogy egyelőre a néma gyermek szerepére leszünk kárhóztatva, de annál inkább megszokjuk a „Segíts magadon” elvénél fogva, hogy saját erőnkre és a homoki érdekelttség szívós összetartására támaszkodva, jövőben is elismerésre és méltánylásra kell találnunk s a közös boldogulást így kiküzdenünk.

Ide céloz bizonyára az átiratban felhívással megjelölt ellenállás és a homoki szőlősgazdák szövetségének Kecskemét központtal való megalakítása.

Bármennyire érezzük is az indokolt aggodalmat, mégis a mai helyzetet és a felsorolt indokokat mérlegelve, még most nem látjuk a véd- és dacsövetség alakítására az időt elérkezettnek. Bármily megtiszteltetés is Kecskemét szőlősgazdáira azon áthárított bizalom, hogy mi álljunk a mozgalom élére, mi ép azért, mert féltjük az elhamarkodott vállalkozás sikerét és Kecskemét féltve őrzött hírnevét, kénytelenek vagyunk bizonyos itt fel nem sorolható okból kitérni a kezdeményezés elől, e helyett csakis védelmi állásba helyezkedünk s ezt ajánljuk a hozzánk forduló homoki érdekeltségnek is.

Befejezésül felemlítjük, hogy folyó évi június hó 20—21-én Kecskeméten, a Szőlőtermelők Szövetkezetének „Helvetia” telepén a M. Sz. O. E.-vel együtt rendezendő fogatos szőlőművelő eszköz és gépverseney alkalmul fog szolgálni a magyar szőlős gazdák közös találkozására és mi ez alkalomra a Duna—Tisza-köz homoki szőlős gazdáit az eszmék tisztázása céljából ankétre külön is meghívjuk.

Ipariskolai oktatásunk.

— Szük a tanonciskola. —

Két éve már, hogy Kecskemét külön épületet adott az iparostanulók oktatásának céljaira s azóta sokat is haladtunk e

téren. Ipariskolánk fejlesztésére ugyiszólván meg is van minden szükséges tényezőnk, azonban egy előre nem látott akadály hirtelen elzárta a fejlődés, illetve haladás útját s ez a tanulók létszámának hirtelen beállott nagymérvű felszökkenése. Míg ugyiszólván egy évtizeden keresztül 600 iparos és kereskedő tanonc látogatta az intézetet, addig a folyó tanévben kétszázal több iratkozott be, sőt az utóbbi időben számos később szerződötött tanuló vissza kellett utasítani, mivel teljes lehetetlen volt már helyet szorítani a számukra. Így is, az alsóbb tantermekben heringek módjára összepréselve ülnek a tanulók óráról-órára. Egy egy osztályban 70-et is elérte a létszám, bár az ülőhelyek maximuma 48 tanulóra vannak számítva (a törvényesabta létszámnál 8 al több.) Irásnál az asztalok végén, kívül elfordulva is ülnek tanulók s úgy dolgoznak, hogy könyökük a levegőben lóg.

Nem szólva arról, hogy milyen levegő uralkodik az oly helyiségben, ahol 65—70 szurto, piszkos, mosdatlan tanuló sereglik össze, csupán arra akarunk rámutatni, hogy oktatás eredménye a legnagyobb mértékben van veszélyeztetve, amit a fegyelem fenntartásának nehézségei csak előmozdítanak. Emellett a növendékek képességének megvizsgálására, írásbeli dolgozataik és rajzaik átnézésére nem jut idő, mivel még 60 tanulóval sem esik egyetlen egy perc egy tanulóra, mert az óráközökben levő szünet, névsor felolvasás, ellenőrző könyvek lebélyegezése legkevesebb, egynegyed órát elvesz a tanórákból. Ehhez járul még az is, hogy a nagy létszám miatt a felmerülő fegyelmelenségek folytonosan zavarják a nyugodt munkálkodást.

Főlöszlegesen tartjuk tovább részletezni, hogy mily hátrány származhatnék iparoktatásunkra nézve a fentebb vázolt helyzet mellett; igen sajnálnánk, ha hosszú, fáradságos és küzdelmes munkálkodásunk után iskolánk elismert jó hírneve vesztene az eredmény eszkkenése miatt. Javasoijuk tehát a következőket:

1. Állittassék fel legalább három párhuzamos osztály.

2. Az így előálló személyi és dologi költségekre felemelt államsegély kérelmeztessek a kormánytól, amire ezidő szerint erős kilátásunk lehet, mivel más iparostanonciskolákról is elég bőven gondoskodik az állam, sőt új rendszeresített rajznári állásokat is szervez a tanonciskoláknál.

3. Kerestessék meg az állam aziránt, hogy vegye át az iparostanonciskolát, ami által a város jelentékeny megtakarítást érhetne el, — avagy az államsegély mellett a rendszeresített állású két rajztanár megfelelő javadalmazásáról is gondoskodják olyformán, mint gondoskodni fog a jövő tanévtől kezdve a soproni ipariskolához kinevezendő rendszeresített állású rajztanár és igazgató fizetéséről, megkönynyebbitve ez által is a város terheit.

Bármiként is intézkedik a város, sürgősen kell cselekednie, mivel előjelekből ítélve az iparos tanoncok létszáma újra növekszik és akkor az az állapot következhetik be, hogy száz és száz iparostanuló elesik az elméleti kiképzéstől, amire pedig az új ipartörvény is kiváló gondot fordít.

H. Sz. L.

NAPI HIREK.

Erdélyi Károly dr. 1859—1908.

Nem csekély azok száma városunkban, kik mint jóbarátok, iskolatársak és tanítványok megilletődve olvassák az erős szervezett, hatalmas írói tehetségű piarista tanárnak és kolozsvári igazgatónak halála hírét. Java férfikorában, telve ambícióval, még nem rég nyújtotta be folyamodványát a kolozsvári tud. egyetem tanácsához a német nyelv és irodalmi tanszék elnyerhetéseért s az egyetemi tanács ép

a napokban tett előterjesztést egyetemi tanárra való kineveztetése végett, midőn a kikerülhetetlen sors megakasztotta őt pályája emelkedésében.

A tanügy és irodalom sokat veszített halálával. Csak röviden jelezzük, hogy nagy szeretettel és sikerrel művelte a magyar és germán irodalmat. Szokatlan könnyedséggel fordított az olasz, francia, spanyol, holland, svéd, skandináv és orosz nyelvekből.

Kecskeméthez hosszú tanárkodási éve és nagy irodalmi munkássága fűzi. Itt végezte mint növendék 1877—79-ben a VII—VIII. osztályt; érettségét tett Váczy Jánossal és Ottó Sándorral. Már klerikus korában kitént pályamunkáival. Tatai és nagykanizsai tanárkodása után 1885-től 1890-ig tartózkodott itt; innen tette le 1887/8-ban a doktori vizsgálatot a pesti egyetemen. Kiválóbb értekezései és tanulmányai ez időben: *Az állateposról. A francia epos eredetei.* Itt fordította le Silvio Pellico olasz író *Börtöneim* című művét, Danilevszky orosz író *Potemkin a Duna mellett* c. munkáját 1888-ban Willer József dr. főreáliskolai tanárral együtt.

Itt rendezte sajtó alá és látta el tanulmányával Simai Kristóf *Igazházi* c. iskoladrámáját. Pintér Kálmánnal együtt szerkesztették 1890-ben a *Poetika* című tankönyvet. Ezek mellett értekezéseivel és könyvismertéseivel felkereste a Philológiai Közönyt, a Budapesti Szemlét és más szaklapokat.

Termékeny munkatársa volt a helybeli lapoknak is. Szerető megemlékezésel és halálával adózunk a Kecskeméti Lapok egykori munkatársának, midőn felhozzuk egyik értékes tárcáját 1888-ból: *Madách hatása a külföldre* stb.

A piarista rend rövid egy hét leforgása alatt két érdemes tagját vesztette el Cserei Józsefben és Erdélyi Károlyban.

○

Kecskemét, május 14.

— **Uj akadémiai magántanárok.** A ref. jogakadémia igazgató tanácsa tegnap délután tartott ülésen dr. Dömötör Sándor kir. közjegyző helyettesét és dr. B. Kiss Kálmán ügyvédet akadémiai magántanárra választotta. Dr. Dömötör Sándor a magánjog, dr. Kiss Kálmán pedig a kereskedelmi és váltójog köréből választja előadásának tárgyát.

— **A hatóság figyelmébe.** Az egyik helyi lap mai számában egész dicsőszóval zeng a Beretvási—Kolossa vendéglő előtt elhelyezett virágos kertről, ugyanakkor egy másik újdonságban a Beretvási féle vendéglő előtti nagy forgalomban történt szerencsétlenségről emlékezik meg. Bizony sajátságosnak, sőt a közönség érdekében vétkes mulasztásnak tartjuk a városi hatóság nemtörődömségét, hogy a Beretvási-féle ház előtt a nagy közlekedés dacára a kávéháznak egész a járda széléig történt elfoglalását acceptálta. Ott pedig a fiakker-állomás miatt nemesak a kocsiközlekedés nagy, de a vendéglő nagy kapuja előtt csaknem mindig el van foglalva a hely vagy farakás, vagy lajt. vagy esomaghordó kocsikkal. A mostani beosztás mellett a közönség, különösen a hölgyközönség e kirakott asztalok körül elhelyezkedett vendégek között egyáltalán nem járhat, a nagy forgalomban pedig a már kocsitatót képező úttesten életveszedelem nélkül alig mehet el. Naponkint látjuk, hogy a közönség milyen tojástáncot jár a sok akadály s a folytonosan közlekedő kocsik között. Másutt ily nagy forgalmi helyen, semmiesetre se engednék meg az utcára való terjeszkedést, még a mult években történt foglalások szélességében se, mert a keskeny járdán akkor is kellemetlen fixirozásnak voltak kitéve a hölgyek. Kérjük a közönség érdekeinek nagyobb figyelembe vételét s a túrhetetlen állapotnak mielőbbi orvoslását. (Beküldött.)

— **A város pesti háza.** Domokos Gáspár és neje Kisfaludi Lippay Mariska, ma egy beadványt intéztek a városi tanácshoz a város pesti házára vonatkozólag azzal a kérelemmel, hogy beadványuk a holnap rendkívüli közgyűlésen tárgyalassék. A pesti házat husz évre kéri bérbe, azzal a kikötéssel, hogy fedezik a ház összes terheit úgy, hogy a város a ház értéke után 8 százalékkal többet kapna, mint a mennyit a ház eddig jöve delmezett. Ha pedig a város örökáron akarja a házat eladni, a pesti házért 455 ezer koronát ígérnek, tehát 5 ezer koronával többet, mint a mennyit Hüttl Hümmér egyetemi tanár akar a házért adni. A kérelem sorsa a rendkívül közgyűlésen fog eldőlni.

— **Személyi hír.** Papp Gedeon nagykörösi ref. vallásánár tegnap városunkban időzött, hogy a népiskolákban a ref. vallás tanítást tanulmányozza. A vendéget Balogh Dénes népiskolai kerületi igazgató kalauzolta.

— **Lemondott magántanár.** V á m o s Béla Kecskemét város ny. főkapitánya magántanára volt a ref. jogakadémiának. A jogakadémiai igazgatótanács tegnap tartott ülésén Vámos Béla előrehaladott korára való tekintettel magántanári állásáról lemondott, amit az igazgatótanács sajnálattal tudomásul vett.

— **A IV es huszárok** kétnapi itt tartózkodásuk után pénteken reggel indulnak tovább Szentés, Csongrád, Vásárhelyen keresztül új állomásukra Nagyszében felé. Az ezred legénysége április 28-án indult el Bécsből és június 5-én érnek Nagyszébenbe. Kecskeméten 3 század tartózkodott élén Szontágh Arthur ezredessel. A másik fele az ezrednek keleti irányában halad. A IV. huszárezred helyére, mely 6 évig állomásozott Bécsben, az I. ső huszárezredet helyezték át Szebenből Bécsbe.

— **Hamis bankok.** Pestmegyében a múlt évben a vásáros nép körében igen sok hamis bankó volt forgalomban. A nyomozás Bene András turai földművesre terhelő adatokat derített ki. Rajta is fogták, mikor a fővárosban egy hamis forintot váltott fel. Házmozgáskor nagyon sok hamis pénz találtak nála. Ma vont ezért felelősségre a budapesti büntető törvényszék s mivel bebizonyítottuk láttá a büncselekményt, félévi börtönre ítélte Benét, kinek büntetése a vizsgálati fogsággal le is telt. Bene Andrást a kecskeméti rendőrség is jól ismeri, mert itt is többször megfordult vásárok alkalmával, de bár gyarus volt, rajtakapni soha nem lehetett.

— **A rendőrség figyelmébe.** Értesítjük a kecskeméti rendőrkapitányi hivatalt, hogy a vásártéren *öt nap óta hever gazdátlanul négy darab útelzáró korlát, a mely ingóságok tudomásunk szerint a város tulajdonát képezik.* Mint közvagyon öröi egyrészt, másrészt pedig mint a közbiztonság és általában a közügyeknek a mindenkor kártóselei ezt a bejelentést ezennel nyilvánosan megteszszük. Annyival is inkább, mert első ilyen felszólalásunk — 2 nap óta — eredménytelen.

Mielőtt bevásárolna, saját érdeke, hogy megtekintse újdonságaimat kalapokban, nyakkendőkben és férfi divatcikkekben. Valódi olasz szalmakalapok és panamak! Angol nyakkendők meglepő olcsó árban, még nem létezett óriási választékban

Perl Ferencnél,
Kecskemét (tejpiac).

Olcsó, szabott árak! Szabadalmazott nyakkendőtartó, dupla gallérokhoz nélkülözhetetlen, darabja 25 krajcár.

* **A dupla maláta sör** a legjobb gyógy- és élvezeti ital. Poharankénti kimérés Kecskeméten csakis **Dunszt és Pintér „Royal” szállodában,** 2 decis pohárral 20 fillér; utána át kimérve félliter 46 fillér, egy liter 88 fillér.

Halál a romok alatt.

Talfai rémeset.

Családapa ravatalon.

Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután a talfai erdő melletti tanyák egyikén. Bartusz András kertész és három társa egy régi kamrát bontottak el gazdájuk Balog Mihály megbízásából. A kamra falait aláásták és úgy akarták ledönteni a falat.

Csak hogy az ilyen faldöntéshez bizonyos szakismeret kell, amivel pedig mezei munkás emberek csak természetes, hogy nem bírnak.

És megtörtént a rémes katasztrófa. A fal a helytelen kiásás következtében időelött lezuhant és maga alá temetett, halálra zuzott egy nyolc gyermekes családapát.

A maga valóságában borzalmas eseményről az alábbi tudósításunk számol:

Balog Mihály talfai gazdálkodó régi rozoga eléstára helyett egy újat akart csináltatni. Elhatározta tehát, hogy a háza től külön álló kamrát előbb munkásaival leromboltatja és csak azután fog az új kamra építése felől egy kőművessel megalkudni. Balog idegen munkásokat akart fogadni a kamra lerombolásához, azonban kertésze Bartusz András addig beszélt gazdájának, hogy ő elvégzi a munkát társával Tóth Józseffel, míg végre is a gazda rábízta a kamra eldöntését. Bartusz aztán három társával hozzá is fogott a kamra lerombolásához szerdán reggel.

Arról volt szó, hogy a falat, amely a tanyaiak módja szerint nem téglából, hanem sárból, agyagból készült valamikor nagyon régen, ugynevezett verett falat a tövében kiássák, ezáltal az alapot meggyöngítik és azután ledöntik.

Ez mindenestre könnyű és gyors eljárás, csak érteni kell hozzá. Ilyen szakértő pedig ennél a munkánál nem volt, különben nem történik emberhalál.

Ugy fél 12 óra tájban volt az idő, amikor a falnak kidöntendő oldala már alá volt ásva, de Bartusz András még mindig ott piszogott ásójával a faltövében és mondta is, amikor ovatosságra figyelmeztették:

— Né fjetők, erős még a fal.

Alighogy ezt kimondta, a fal ledőlt és a szerencsétlen Bartusz Andrást maga alá temette.

Társai és a házbéliek rémülten siettek a szerencsétlenség színhelyére. Bartusznak csak a feje látszott ki a kemény falnak romjai alól. Az egész altestét darabokra zúzta a súlyos törmelék.

Az ottlevők amikor felocsudtak az első rémületből, ásói, kapát ragadtak és kiszabadították irtózatos helyzetéből.

Bartusz Andrásnak az egész teste összetört. A jobb lapockája eltört, karja kificamodott, jobb felsőlarszára eltört és a hasa is felszakadt az irtózatos teher nyomásától.

Felesége jajveszékelve ült azonnal kocsira és behajtatott a városba orvosért. Dr. Lengyel Bertalan ment ki a helyszínre és ellátta az első segélylyel és a városi kórházba vitette.

Bartusz András, akinek nyolc élő gyermeke van, már haldoklott, mire beértek vele. Mindazon által nyomban ott termettek a tisztiorvosok közül hárman, akik megvizsgálták a sérültet és elkövetek mindent a megmentésére.

Nem lehetett. Bartusz András éjjel fél 11 órakor belső elvérzésben kisenvedett, hátrahagyva özvegyét és nyolc gyermekét. — Temetése a Szentháromság-temető hullaházából lesz szombat délelőtt.

Hazai gyártmány!

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni Kecskemét város és vidéke nagyrédmű közönségét, hogy nagykörösi

agyagkályhagyáram

kecskeméti raktárát Nagykörösi-utca 7. szám alól

II. tized, Hegy-utca 81. sz. alá

helyeztem át s annak vezetésével **Csiszár Gabor urat biztam meg.** Raktáron tartok: **cserepályákat** különböző nagyságban és színben; **takaréktűzhelyeket,** minden nemű **szobrászati és építészeti díszeket.** A nagyrédmű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Molnár Dániel

6547

agyagkályhagyáros.

30-1

Fele tüzelőanyag megtakarítás!

Eladó szőlő és föld.

Kiskörösi-közön, 61. szám alatt három kilométer távol, **1388 □-öl szántóföld és 440 □-öl szőlő gyümölcsfákkal, lakással eladó.** Értekezni lehet VII-ik tized, Kistemplom tér melletti Tölcsér-utca 214. sz. alatt a tulajdonossal, ahol egy nagy utcai **kettős ajtó olcsón eladó.**

6507-12-5

Eladó

részletekben is, közel a városhoz, egy harminc holdas ingatlan, melyből **8 hold szőlő, 11 hold erdőföld,** a többi szántó. **A vételár 10 év alatt fizethető le.** Az ingatlanon két 8 öles, cserepes épület és jó ivóvíz kút van. — Bővebb felvilágosítást **dr. Virányi Lajos** ügyvéd úr ad.

6546-10-3

Birtokeladás.

Lajosmizsén 90 hold birtok, három tanyával és gazdasági épületekkel, melyből 50 hold feketeföld Alsó-Lajoson, 40 hold pedig barnahomok, szőlővel, gyümölcsösökkel, tanyával együtt Kulapityén, **örökáron, szabadkézből eladó.** Értekezni **özvegy Bujdosó Lajosnéval** Lajosmizsén, Templom-utca 134. sz. 6495-6+4

Elsőrendű budapesti légszesz

diókoks

mmázsánként **5 kor. 70 fillér** házhoz szállítva.

Egész wagon vételnél a budapesti állomáson **4 kor. 72 fillér.** Egész wagon vételnél házhoz szállítva **5 kor. 55 fillér.** — Szállítás június—szeptember.

Előjegyzéseket elfogad:

Löwy Soma

6499-15-6

Takarékpenztári palota.

Eladó szántóföld.

A Csáktornyai szélső dűlőben, Széll Pál földje szomszédságában 3 magyar hold kitűnő minőségű szántóföld 40 nagy élő akácfával, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Értekezni lehet Halasi nagy utca 30 ik számú házban **Gömöry cipész úrral.**

6539-3-2

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársaság

Gyári telefon:
163.

ajánlja dusan felszerelt városi gépraktárát

Raktár telefon:
169.

● ● ● ● (Rákóczi-uton, a Leszámitoló-Bank palotájában), ● ● ● ●

különösen szőlő-permetezőket mindenféle fajtában

sokkal olcsóbban ad, mind eddig azt bárhol árusították.

Malmok, szeszyarak berendezését és mindennemű gépjavításokat gyárunkban gyorsan és szakszerűen eszközöljük.

Vas- és fémöntés. Ócska vasat és fémét a legmagasabb áron veszünk.

Van szerencsénk a t. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletünkben a

BOHOLDTI

természetes ásványviz

frisztöltésű 1 és 2 literes, patenzárral ellátott üvegekben kapható.

Ezen ásványviz sokoldalú jó tulajdonságai és gyógyhatása mellett, különösen olcsóságánál fogva is annyira kitűnik, hogy még a legszerényebb igényű háztartásban is mint nélkülözhetetlen egészséges ásványviz kerülhet az asztalra. A BOHOLDTI savanyúviz a mai kor igényeinek megfelelően, légmentesen elzárt üvegekben kezeltetik és kerül forgalomba, minélfogva mint egyik legtisztább és legúditóbb ásványvizet a legmelegebben ajánljuk t. közönségünk figyelmébe. Teljes tisztelettel:

Gyenes S. és Fiai. 16

Eladó szőlő és föld.

Vacsi-hegyben, Völker-telep mellett, a várostól gyalog egy negyed órai távolságra, özv. Dosztal Józsefné és gyermekei tulajdonát képező 12 holdnyi szántó-föld és szőlő-birtok, a birtokon kényelmes lakóépületekkel és mellékkeliségekkel, jó ivó- és rendkívül bővizű kuttal, mely zöldségtermeléshez igen alkalmas, — kedvező feltételek mellett szabadkézből egészben vagy részletekben — örökáron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet helyszínén a tulajdonossal. 6493—10—5

Tüzifa,

belföldi és elsőrendű porosz-köszén, légszesz-köszén, darák, korpa, élesdi mesz cement, faszén, kovács-szén. legjobb kiszolgálással, házhoz szállítva,

legjutányosabb áron

kaphatók

Salgotarjani és petrozsényi köszénbányák képviselőségénél:

Szigeti Mór és Tsa

VI. t. Csongrádi-utca 8. sz. (Bóka-ház.)

Telefon szám: 23.

Köszén és kocszra előjegyzéseket elfogadunk.

Fenti céghez

helyi ügynök kerestetik.

6407—20—12

Egy jó karban levő

használt 8 lóerejű Robey locomobil Schuttlevort cséplőgéppel, egy évi jótállás mellett, igen jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad dr. Fodor Sándor ügyvéd Kecskeméten. 6533—3—3

Kiadó úrilakás.

IV. tized, Szarvas-utca 174. sz. alatt négy szoba, előszoba és a szükséges mellékkeliségekből álló lakás f. évi augusztus elsőre kiadó. 6532 6—3

Eredeti

Pfaff-varrógépek

az allványokban golyós-csapágyakkal
legszebb varrásra,
himzésre és stoppolásra kiválóan alkalmasak.
Egyedüli raktár:

Téby Lajos mechanikusnál, ahol
az eredeti amerikai
Wheeler & Wilson varrógépek is kaphatók
Kecskemét, Beretvás-szállodával szemben,
III. tized, Koháry-utca 194. sz.

Igen fontos! Tessék figyelmesen átolvasni!

Ezen magyar gyártmányból évenként több százezer liter lesz Bécsbe szállítva, ahol ezen gyógyszer 1906 évben a közegészségi kiállításon Diszoklevéllel és arany haladási éremmel lett kitüntetve.

DUPLA Maláta sör

Szent István védjegygyel

a Kőbányai Polgári Serföző Részvénytársaság

készítménye.

Kitüntetések: Budapest 1906: Diszoklevél. Páris 1900: Grand Prix. Flórencz 1904: Grand Prix. Napoly 1905: Grand Prix. Palermo 1905: Grand Prix. Mindenütt a legelső díj. Bécs 1906: Diszoklevél. Mindenütt a legelső díj.

Kitünő élvezeti és egyszersmind hatásos gyógyital idegesség, vérszegénység, gyomor bajok, álmatlanság etvagyitalanság stb. ellen.

Ajánlják:

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kétly, Dr. Korányi, Dr. Laufensuer és Dr. Liebmann egyetemi tanár urak Budapesten.

Dr. Glax tanár, cs. és kir. kormánytanácsos fürdőelöljáró, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti orvos urak Abbáziában.

Dr. Ebers, csász. tanácsos ur, Dr. Coltelli ur, József főherceg udvari orvosa Cirkvenicában.

Poharankénti kimérés Kecskeméten csakis Dunszt és Pintérnél „Royal” szaloda 2 decis pohár 20 fillér. Utcan át kimérve felliter 46 fillér, egy liter 88 fillér.

Varrógépek, kerékpárok, permetezők, kapáló-gépek, vetőgépek, kukorica-morzsolók, szénagyűjtő és fűkaszaló, arató- és cséplő-gépek
elsőrendű gyártmányok.

Gyári áron és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók:

Rákóczi-út.

Szigeti Lipótnál.

Rákóczi-út.

6548

Zsidó egyház épületében.

50—2